

Azərbaycanda dayanıqlı inkışaf təmin olunub

*Prezident İlham Əliyevin iqtisadi
islahatlar konsepsiyası ölkənin daha da
irəliləməsi hədəflərinə hesablanıb*

Ölkədə qeyri-neft sənayesinin, sahibkarlığın inkişafı, maliyyə sahəsində şəffaflığın artırılması, eləcə də ictimai nəzarət mexanizminin fəallaşdırılması istiqamətində konkret addımlar atılır, mühüm sənədlər imzalanır. Prezident İlham Əliyevin iqtisadi islahat konsepsiyasında yer alan ən mühüm amil ölkə iqtisadiyyatının davamlı inkişafının təmin edilməsi, regionların tərəqqisinin sürətləndirilməsidir. Yeni iqtisadi islahatlar dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişaf strategiyasının tələblərindən irəli gəlir.

Bu gün region ölkələrində müşahidə edilən iqtisadi problemlər, Yaxın Şərqdə gərginliyin çoxalmasına, dünya iqtisadiyyatında xüsusi çəkisi olan dövlətlərin iqtisadi artım tempinin enməsinə baxmayaraq, Azərbaycanın dayanıqlı inkişafı təmin olunur. Prezident İlham Əliyevin çevik və praqmatik siyaseti, uzaqgörənlilik qəbul etdiyi qərarlar, həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər, xarici risklərin Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsirini neytrallaşdırır, ölkəmizin inkişafını təmin edir. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi iqtisadi siyasetin əsas xarakterik xüsusiyyətləri onun sosialyönlü olması, habelə bütün problemlərin həllində iqtisadi aspektin mövcudluğunuñ ön plana çəkilməsidir. Ölkə iqtisadiyyatının inkişafı üçün mütəmadi surətdə reallaşdırılan praqmatik islahatlar modeli formalaşdırılıb

ki, bu da bütövlükdə milli inkişafa təkan verən əhəmiyyətli amildir.

Dövlət başçısının iqtisadi islahatlar paketi çərçivəsində öten ilin sonlarından etibarən sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı verilən qərarlar strateji xarakter daşımaqla yanaşı, ölkədə sahibkarlığın inkişafında yeni dövrün başlanğıcına zəmin yaratmışdır. İqtisadiyyatın bütün sahələrində dövlət öz imkanları hesabına müasir sahibkarlıq subyektlərinin formallaşmasına geniş imkan yaratmış, onların öz potensiallarından semərəli istifadə etmələri üçün əlverişli mühit formalasdırılmışdır. Biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirilən sistemli tədbirlər bu gün xüsusi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu ilin yanvar ayında sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı dövlət başçısının imzalandığı mühüm qərarlar biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində yeni

mərhələnin başlanğıcı olmuşdur. Belə ki, sahibkarlıq subyektlərində yoxlamalar 2 il müddətine dayandırılmış, lisensiya tələb olunan fəaliyyət növlerinin sayı 59-dan 37-yə endirilmiş, lisensiylər müddətsiz müəyyən olunmuş, dövlət rüsumunun məbləği Bakıda 2 dəfə, regionlarda isə 4 dəfə azaldılmışdır. Prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə yaradılmış apelyasiya şuraları isə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin şikayətlerine baxılması sahəsində şəffaflığın və obyektivliyin təmin edilmesi, bu sahədə onların hüquqlarının, qanunla qorunan maraqlarının müdafiəsi məqsədi daşıyır.

Ölkədə biznes və investisiya mühitinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılması, özəl sektora dövlət dəstəyinin genişləndirilməsi nəticəsində sahibkarlıq qeyri-neft sektorunun inkişafının aparıcı qüvvəsinə çevrilmişdir. Sahibkarlıq fəaliyyətinə esassız müdaxilələrin aradan qaldırılması üçün yeni yaradılan "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reyestri" bu sahə ilə məşşələrin araların hüquqlarının müdafiəsinə, sui-istifadə hallarının qarşısının alınmasına və şəffaflığın artırılmasına xidmət edir.

Prezident İlham Əliyev bu il aprelin 21-də "İqtisadi İslahatların Tehlili və Kommunikasiya Mərkəzinin yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" fərman imzalamaqla iqtisadi inkişafın müasir dünya təcrübəsinə və dərin elmi araşdırılmalara köklənməsini vacib saydığını bir daha təsdiqlədi. Bundan sonra ölkəmizdə yeni "beyin mərkəzi"ndə ideyalar və layihələr müasir dünyanın tələbləri baxımından tədqiq ediləcək, iqtisadi inkişaf modelləri müxtəlif elmlərin baxış bucağından daha uğurlu mərcaya səmtləndiriləcək. Faktiki olaraq, əqli mülkiyyətin geniş istifadəsinə, elmi nailiyyətlərin süreçlə istehsala tətbiqinə geniş imkan veriləcək. Eyni zamanda, yeni "beyin mərkəzi"ndə iqtisadi təhlillər aparılacaq, qısa və ortamüddəli proqnozlar hazırlanacaq.

İlin əvvəlində dövlət başçısı qeyd etmişdir ki, 2016-ci il Azərbaycanda dərin iqtisadi islahatlar illi olacaq: "Neftin qiymətinin 4 dəfə, qonşu ölkələrin milli valyutalarının 100 faiz dəyərdən düşməsi manatın məzənnəsini sabit saxlamağa imkan vermədi. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, biz bazar iqtisadiyyatı şəraitində yaşayıraq.

Azərbaycanda dayanıqlı inkişaf təmin olunub

Əvvəl 1-ci səh.

Sosial siyaset, dərin iqtisadi islahatlar bizi bu vəziyyətdən də uğurla çıxmaga imkan verəcək. 2016-cı il dərin iqtisadi islahatlar ili olmalıdır və olacaq. Əlavə sərəncam və fərمانlar da imzalanacaq ki, iqtisadiyyatımız güclənsin".

Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında isə Prezident İlham Əliyev daha ciddi islahatların gömrük və vergi sahələrində aparıldığı vurgulamışdır. Qeyd etmişdir ki, vergi orqanlarında aparılan islahatlar bu sistemin daha da şəffaf olmasına şərait yaradacaq. Eləcə də gömrük orqanlarında bütün məsələlər şəffaf şəkildə hellini tapacaq.

Azərbaycan iqtisadiyyatında müsbət yeniliklərə səbəb olacaq daha bir sənəd isə avqustun 4-də imzalandı. Dövlət başçısının "2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri"nin təsdiqi və vergi inzibatiğinin təkmilləşdirilməsi haqqında" sərəncamı Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün çox pozitiv bir yenilik oldu. Beynəlxalq təcrübədən istifadə olunmaqla hazırlanmış bu sənəd Azərbaycan vergi sisteminin beynəlxalq praktikaya tam uyğunlaşmasına şərait yarat-

di. İqtisadçı ekspertlər birmənəli olaraq bəyan etdilər ki, bu sənəddə nəzərdə tutulan fəaliyyətlərin reallaşması vergi yükünün ciddi şəkildə azalmasına səbəb olacaq. Eyni zamanda bu sərəncam vergi dərəcələrinin optimallaşdırılması baxımından olduqca mütərəqqi sənəddir.

Bu sahədə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlər sırasında əlavə dəyer vergisi ilə bağlı məqamlar xüsusi diqqət çəkir. Məsələn, sərəncamda qeyd olunur ki, kiçik və orta sahibkarlığı stimullaşdırmaq, pərakəndə ticarətdə rəqabət mühitini təmin etmək və vergi yükünü optimallaşdırmaq məqsədilə pərakəndə ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olanlardan ƏDV ticarət əlavəsindən tutulacaq.

Aparılan islahatlar gömrük sistemində də müsbət dəyişikliklərə səbəb olub. Gömrük sistemində həyata keçirilən son islahatlar nəticəsində dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrinin buraxılış qabiliyyətini artırmaq və vətəndaşların rahatlığını təmin etmək üçün malların, nəqliyyat vasitələrinin yoxlanılmasında "bir pəncəra" prinsipi daha da təkmilləşdirilib. Həmçinin ticari-iqtisadi münasibətlərdə idxləixrac əməliyyatlarının rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi, bütün istiqamətlərdə gömrük işinin beynəlxalq standartlara uyğun aparılması, normativ hüquqi baza-

nın yaradılması, ticarətin asanlaşdırılması, gömrük sərhədindən mal dövriyyəsinin sürətləndirilməsi, ölkədə sahibkarlığın inkişafında və biznes mühitinin formalaşmasında, iqtisadi təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində gömrük sisteminin rolunun daha da artırılması üçün bir sıra məqsədöyünlü işlər görülüb.

Prezident İlham Əliyevin mart ayında gömrük sistemində islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında imzaladığı sərəncam xaricdən gətirilən malların qeydiyyat prosesinin sadələşdirilməsi, tranzit yüklerin sığorta və gömrük sahəsində müəyyən xidmətlərin ödənişindən azad olunmasını, gömrük rəsmiləşdirilməsi zamanı tələb olunan sənədlərin və prosedurların sayının minimuma endirilməsini təmin edib. Azərbaycanın həm də tranzit ölkəsi olaraq inkişaf etməsinə təkan verən bu sənəd ölkənin biznes mühitinin daha da sağlamlaşması ilə nəticələnib.

Sadalanan faktlar bir dəha təsdiqləyir ki, Azərbaycan Prezidentinin müəyyənləşdiridiyi iqtisadi islahatlar ölkənin yeni inkişaf hədəflərinə hesablanıb və bu, ölkəmizin tərəqqisini daha da sürətləndirəcək.

**Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"**